

VII.

Betænkning

over

Udkast til Lov om Haandværks- og Fabrikdrift samt Handel og Beværtning m. m.

(Afgiven af Folkethingets Udvalg).

Det foreliggende Lovudkast har til Hensigt, deels gennem en Overgangstid at hidføre den Tilstand, der sædvanlig bærer Navn af Næringsfrihed, deels strax at indføre visse Forandringer i vor Næringslovgivning, med Hensyn til hvilke en saadan Overgangstid ikke skønnes fornøden, deels endelig at optage alle de enkelte Bestemmelser, vedkommende Næringsforholdene, som det under den nye Tingenes Orden bliver fornødent at bibeholde. At Loven ogsaa har optaget disse Bestemmelser, der ikke staae i nogen nødvendig Forbindelse med den Reform, der maa antages som Lovens Hovedsiemed, skøndt de vel for endeel betinges eller paavirktes af denne — hvorved Loven fremtræder som et affluttet Hele — vil formeentlig fra alle Sider vinde Bifald.

I Henseende til den Maade, hvorpaa Lovudkastet har søgt at løse sin Opgave, maa Udvalget fuldkomment billige, at man ikke blot ved de enkelte Bestemmelser, navnlig ved at anordne en Overgangstid, under hvilken Alt i det Væsentlige bliver ved det Gamle, har søgt at befærme de nu tilværende — være sig virkelige eller indbildte — Interesser, men og i det Hele har taget det Bestaaende som Udgangspunct og saavidt muligt søgt at knytte det Nye til det Gamle. Som et væsentligt

Punct kan Udvalget ikke undlade her at bemærke, at Udkastet med Hensyn til de tvende Hovedspørgsmaal, hvor Interesserne staae skarpest mod hinanden, nemlig Ophævelse af Laugstvangen i Stæderne og Frihed til Næringsbrug paa Landet, har løst Opgaven paa en forskjellig Maade. Thi medens man i førstnævnte Henseende har valgt den Udvei, efter en vis Overgangstid at lade Friheden indtræde, har man i sidstnævnte Henseende ikke sat nogen Tidsgrændse for det i Kjøbstædernes Interesse givne Forbud mod Handel og Haandværk i en vis Afstand fra Kjøbstaden. Udvalget maa imidlertid holde for, at man saavel i denne Henseende som i de fleste andre Hovedpuncter bør blive staaende ved, hvad Udkastet indeholder, overladende det til Fremtiden selv at bestemme, naar en Forandring, der mere nærmer sig til det naturlige Forhold, skal indtræde. Om man bør gaae videre i Retning af Friheden, eller ikke saavidt af Hensyn til bestaaende Interesser — om mere bør gjøres strax og mindre siden, eller omvendt — vil forøvrigt i de fleste Tilfælde nærmest være en reen Skønsag, hvorom vansteltigen lader sig Noget sige i Almindelighed; og Udvalget troer saa meget mindre at burde udtale sig om Sagen i dens Heelhed, som det anseer det for at være af høieste Bigtighed at faae Sagens Be-